

Sabine Klinker og Marie Hvoslef Bilde

Gadens Koder i A-town

– status og respekt blandt
etniske minoritetsfyre

På baggrund af feltarbejde blandt unge fyre med etnisk minoritetsbaggrund, som hænger ud på gaden i den københavnske Vestegnskommune Albertslund, giver vi i denne artikel et bud på, hvad der gør gaden til et attraktivt opholdssted for de unge fyre. Vi undersøger, hvilke koder for samvær som de unge handler og rationaliserer ud fra på gaden. De unge fyre mødes på gaden i et stærkt fællesskab, der går på tværs af forskelle i fx alder, etnicitet, uddannelse uden, at de samles om en fælles interesse eller konkret aktivitet. Omdrejningspunktet for de unges samvær på gaden er et ønske om at tilegne sig status og respekt fra de andre i gruppen, hvilket de gør gennem en venskabelig dyst om anerkendelse – det vi kalder positioneringssocialitet. Gennem positioneringssocialiteten konstruerer og forhandler de unge fortløbende de koder, som giver status og respekt på gaden, og her viser det sig, at såvel værdier, der relaterer sig til det at tage en uddannelse og passe et arbejde, som værdier omkring en maskulin hiphop- og gangsterattitude, benyttes til at tilegne sig respekt på gaden. Idet de unges positioneringsdyst foregår ud fra koder, som de unge selv konstruerer på gaden, opleves gaden af de unge som en arena, hvor de i højere grad har mulighed for at opnå status og respekt, end når de befinder sig på majoritetssamfundets præmisses fx i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet.

Søgeord: Etnicitet, unge, Michel Maffesoli, perker, integration, feltarbejde.

Med højrøstede stemmer og ekspressiv attitude, åbenstående x-large dynejakker, brede jeans og en aura af ejerskab over gaden omkring sig, er fyrene svære at overse i gadebilledet. De mødes ikke om en egentlig aktivitet, og det er heller ikke umiddelbart til at læse et formål ud af deres samvær. De hænger ud. I al slags vejr mødes de i grupper og står og går sammen. Deres samvær er ikke tilknyttet en institution, forening eller på anden måde organiseret eller kontrolleret. De mødes ikke på et bestemt tidspunkt eller et bestemt sted, men mødes uden *tilsyneladende* at have noget at lave på steder, som er tilgængelige. Denne samværsform er anderledes end samvær, hvor man mødes *for at* gøre noget sammen.

Denne artikel handler om de værdier og logikker, som unge fyre med etnisk minoritetsbaggrund handler og anskuer verden ud fra, når de indtager gaden.¹ Hvordan kan man forstå deres stærke fællesskab og spilleregler? Ud fra en antagelse om, at der er særlige værdier og logikker på gaden, der adskiller sig fra resten af samfundets, beskæftiger artiklen sig med, hvordan *gadens koder* udspiller sig blandt de unge fyre, når de unge positionerer sig over for hinanden i forsøg på at opnå status og respekt. Ved gadens koder forstår vi de logikker og værdier, som de unge har konstrueret i gadens kontekst. Gadens koder er styrende for de unges samvær, de er en form for spilleregler, som de unge orienterer sig efter i forhold til interaktionen på gaden og i deres indbyrdes positioneringskampe. Koderne er udtryk for de måder at rationalisere på, og de selvfølgeligheder, som hersker på gaden, og som det er nødvendigt at mestre for at kunne indgå i samværet blandt de unge. Gadens koder er ikke stabile, men skabes i interaktionen på gaden og forandres og reproduceres derfor konstant gennem de unges samvær.

Første del af artiklen vil fokusere på fyrenes sammentømrede og stærke fællesskab og de logikker, der er med til at opretholde fællesskabet, mens anden del vil gå i dybden med gadens koder og de positioneringskampe, der er en vigtig del af fyrenes samvær.

At forske *på gaden*

I den eksisterende danske forskning om unge etniske minoriteter i urbane miljøer, findes der ikke studier foretaget *på gaden*, som belyser de temaer, som vi har sat fokus på. Der findes indtil flere studier, som tager lignende temaer op, men hvor kontakten til de unge går gennem en institution, skole, ungdomsklub eller sports- og fritidsrelateret aktivitet (fx Røgilds 1995, 2004; Mørck 1999; Hjarnø 1998; Vitus Andersen 2005; Staunæs 2004; Qvotrup Jensen 2002, 2007). Denne undersøgelse adskiller sig fra disse studier ved, at vi har kontaktet de unge direkte på gaden og været sammen med dem og interviewet dem der. Denne forskel er vigtig, idet vi antager, at konteksten er afgørende for menneskers adfærd. De unge fyre med etnisk minoritetsbaggrund trækker – ligesom alle andre – på bestemte dele af sig selv i forskellige situationer og indtager tilgængelige positioner, alt efter konteksten. Det betyder ikke, at

	<p>Sabine Klinker Cand.scient.soc., Sociolog hos NIRAS Konsulenterne E-mail: sabine.klinker@gmail.com</p>		<p>Marie Hvoslef Bilde Cand.scient.soc., Konsulent i Rambøll Management E-mail: bildemarie@gmail.com</p>
---	---	--	--

de er splittede, eller at de påtager sig (falske) roller, men at de udvælger forskellige strategier og måder at positionere sig og interagere på alt efter situationen. Således opfører de sig på én måde i klubben, på en anden når de er hjemme hos deres familie og på en tredje, når de hænger ud på gaden. Det er derfor nødvendigt at fokusere på de unges interaktioner *på gaden*, når det er gadens koder, der undersøges.

Feltarbejde er derfor en velegnet metodisk tilgang. Feltarbejde er kontekstafhængigt og sætter fokus på at observere den betydningstilskrivelse, der foregår i interaktionen, og selv deltage i den frem for at forsøge at skabe indsigt ved at lade andre fortælle deres tolkninger af, hvad der foregår på gaden (Steffen 1995:15).

Vores feltarbejde blandt de unge på gaden i Albertslund på den københavnske Vestegn i vinteren 2008 strakte sig over en periode på to måneder, hvor vi tilstræbte at være på gaden tre aftener om ugen for at skabe en vis kontinuitet i vores deltagelse. I vores tilgang til feltarbejdet lægger vi os op ad forståelsen af *positioneret feltarbejde*, hvor man som forsker placerer sig i feltet og opnår deltagelse i en ofte perifer position i feltet (Hasse 2003:72). Grundlæggende, for vores deltagelse i de unges hængen ud, var en gensidig erkendelse – blandt de unge og os – af, at vi ikke var en af dem, men at vi deltog som unge forskere (Staunæs 2004:38, 77).

Efter en indledende eksplorativ fase i feltarbejdet, hvor vi fandt ud af, hvor og hvornår de unge hænger ud, begyndte vi at tage kontakt til grupper af unge fyre med anden etnisk baggrund end dansk, der hang ud på gaden, og som vi umiddelbart vurderede til at være 16-19 år. De unge var imidlertid ofte svære at aldersbestemme samtidig med, at deres sociale relationer i høj grad går på tværs af alder, og vores informanter fordeler sig derfor i aldersspændet 15-23 år. Gennem feltarbejdet fik vi kontakt til ca. 30 fyre, der kender hinanden på kryds og tværs og havde en relativt stabil kontakt til en gruppe på ca. 10 fyre. Vi var typisk sammen med en gruppe mellem en halv til to timer, inden vi gik videre. Når vi kontaktede de unge på gaden, indledte vi altid med at fortælle hvem vi er, og hvad vi er i gang med, og alle vores informanter har således givet mundtligt samtykke til at deltage i undersøgelsen.

Den primære aktivitet under feltarbejdet var at hænge ud, det vil sige at

stå sammen med de unge og snakke. Vi fulgte også med fyrene, når de gik runder i det åbne og udendørs Albertslund Center for at møde andre unge, gik på tanken for at købe slik og sodavand eller spiste på det lokale kebabsted. Vi fulgte med dem i S-toget, når de besøgte nabobyerne Glostrup eller Taastrup og tog med på diskotek i weekenden. Som det fremgår af de nævnte aktiviteter, betragter vi ikke gaden udelukkende som et fysisk sted bundet til en lokal kontekst, men snarere som et rum af værdier og spilleregler, der skabes i konkrete møder mellem de unge, hvad enten de mødes på gaden i Albertslund eller tager på tur med S-toget. I stedet for at betragte det materielle og geografiske *sted* som udgangspunkt for fyrenes samvær, betragter vi *rum*, forstået som den kontekstuelle og foranderlige *brug* og *praktisering* af sted, som det centrale for deres samvær. Til forskel fra det fysiske steds stabilitet er rum mobilt, situeret, temporært og flertydigt. Rum er sted tillagt betydning, fortolkning og erindring – eller med Michel de Certeaus ord, “[...] *space is a practiced place*” (Certeau 1988: 117). Gadens koder er således bundet til gaden som rum, men udfoldes også og *finder sted* på gaden.

På gaden er der ingen autoritet, man kan opsøge og få tilladelse til at forske i feltet gennem. Det var kun de unge selv, der kunne give os denne tilladelse – en tilladelse vi derfor indirekte skulle forhandle med hver enkelt gruppe eller person på gaden og en tilladelse, der altid var midlertidig og åben for genforhandling. De unge var således ikke forpligtede på samme måde som i en institution til at acceptere forskernes tilstedeværelse. Vi havde ingen gatekeeper på gaden, men opbyggede undervejs bedre relationer til nogle unge end andre, som var med til at legitimere vores tilstedeværelse. Vores kontakt til fyrene var derfor skrøbelig, og vi oplevede meget skepsis og mistro omkring vores ærinde, og som følge heraf kunne en god kontakt pludselig ændres af falske rygter på gaden om, at vi fx havde relationer til politiet.²

Til at supplere vores deltagerobservationer på gaden gennemførte vi fem fokusgruppediskussioner med 21 fyre vi kendte fra gaden, hvoraf enkelte deltog i to diskussioner.³ Heraf foregik tre i den lokale ungdomsklub, som nogle af fyrene kommer i, mens de sidste to foregik på gaden, hvor vi lagde diktafonen på jorden og stod i en cirkel rundt om den. Alle fokusgruppediskussionerne var præget af en meget uformel stemning, hvor de unge kom og gik, sendte sms'er, besvarede opkald, røg osv. Fokusgruppediskussionerne på gaden var meget dynamiske og de mest vellykkede, hvilket vi tilskriver, at det foregik på gaden – fyrenes hjemmebane – og at interaktionen mindede mere om den måde, vi plejede at ses.

Med disse grundlæggende betragtninger omkring betydningen af at forske på gaden in mente vender vi os i det følgende mod en analyse af de unges oplevelse af socialitet og tilhør til fællesskabet på gaden.

Socialitetens samlende kraft

Fællesskab på tværs

Fællesskaber bygger ofte på, at deltagerne ligner hinanden, fx hvad angår alder, interesser, uddannelse, arbejde eller etnisk oprindelse. De unge på gaden er derimod sammen på tværs af sådanne karakteristika. I en af de mest sammentømrede grupper, vi mødte, er der et aldersspænd, der strækker sig fra 15 til 23 år. Ligeledes har de unge i denne gruppe forskellige etniske baggrunde, dog uden at etnisk dansk baggrund er repræsenteret i gruppens nuværende sammensætning. De unge fortæller imidlertid, at der tidligere har været etnisk danske fyre med i gruppen. De unge diskuterer her, at nye godt kan blive en del af gruppen uanset deres etniske baggrund:

Mustafa: Er han flink, så er vi flinke

Marie: Betyder det noget, hvilken etnisk baggrund man har?

Ozan: Nope

Sami: Nej

Mustafa: Det er forskelligt i vores gruppe

Sami: Der er paki'er, kurdere og arabere

Ozan: Hele verden (griner)

Mustafa: Der er adskillige, der har været alle mulige. Der har også været negere

Ozan: Der har også været danskere

Gruppen udelukker ikke nogen på grund af deres etniske baggrund – end ikke eksotiske indslag som negere eller danskere, men det opfattes derimod som en selvfølge, at en eventuel ny i gruppen er af hankøn. De unge i gruppen har henholdsvis pakistansk, palæstinensisk, tyrkisk og kurdisk baggrund, men de fleste er født i Danmark. Ethnicitet og deraf følgende sproglige forskelle adskiller imidlertid ikke de unge.

I forhold til kriminalitet er der også store interne forskelle, idet nogle af de unge har flere overtrædelser på deres straffeattest og har siddet inde, mens andre har en ren straffeattest. I forhold til uddannelse og beskæftigelse adskiller de unge sig også markant fra hinanden. Nogen går stadig i folkeskolen, andre på teknisk skole og andre igen på handelsskolen eller ingeniørskolen, mens der også er flere, der arbejder og nogen, der slet ikke laver noget.

Fællesskabet overskrider disse forskelle, men ikke ved at de unge samles om en interesse eller aktivitet, der binder dem sammen. I stedet referer gruppen til sig selv, som "Dem, der ikke har noget at lave". Det rejser et spørgsmål om, hvad det så er, der motiverer de unge til at være sammen. Hvad er det, der giver dem en fællesskabsfølelse på tværs af forskellene?

Fejring af socialiteten

Michel Maffesoli sætter en interessant forståelsesramme omkring de unges samvær. Med sin betoning af det kollektives forrang over for det individuelle stiller Maffesoli skarpt på det skift, som foregår i overgangen fra modernitet til post-modernitet (1990:90, 1996a:1). De fænomener, som karakteriserer det post-moderne, er nemlig intetsigende og betydningsløse, hvis man bruger den moderne rationalismes målestok (Maffesoli 1990:89f; 1996b:133).

Hos Maffesoli er bevægelsen væk fra formålstjenlige gruppedannelser hen imod samværsformer, der ikke skal tjene noget yderligere formål, end det blot at samles, karakteristisk for overgangen til post-moderniteten. Maffesoli ser det moderne som en rationel periode, hvor grupper samlede sig overvejende *for at* opnå bestemte målsætninger, realisere idealer eller udføre opgaver – og ofte stod i opposition til andre grupper (Maffesoli 1996a:11). Ifølge Maffesoli er ideen om, at mennesker ønsker at adskille sig fra hinanden stærkt overbetonet. Karakteristisk for post-moderniteten er nemlig, at selve bestræbelsen på at adskille sig er fraværende – den er ligefrem afløst af et ønske om konformitet.

Åbner man blikket for de negligerede eller oversete dimensioner ved samvær, såsom det at være sammen blot for at fejre socialiteten, bliver vi i stand til at betragte den følelsesmæssige atmosfære i de unges grupper (Maffesoli 1990:89). Når de unge hænger ud på gaden, mødes de ikke *for at* gøre noget eller opnå noget som gruppe. Socialitet og grupper i det post-moderne handler mere om at dele og deltage i kollektive følelser end om et rationelt projekt eller mål (Maffesoli 1996b:134). De unge samles og er sociale på tværs af skel som alder, uddannelse og beskæftigelse. Deres samvær har således med Maffesolis begreb, neo-tribale karakteristika (1991:12). De unges fællesskab overskrider mange interne forskelle i gruppen, som fyrene overkommer ved at gøre dem betydningsløse, og de bestræber sig på at være konforme som gruppe udadtil. De unges samvær er karakteriseret ved ikke at have et fast hierarki, hvilket ligeledes er et kendetegn ved neo-tribale samværsformer. De unges samvær kan dog ikke alene forstås ud fra de neo-tribale karakteristika, idet gruppen aktivt adskiller sig fra andre grupper og internt kæmper om anerkendelse, hvilket står i modsætning til de neo-tribale gruppers konformitet. I forhold til majoritetssamfundet forsøger de unge således at tage afstand fra etniske danskere. Samtidig positionerer fyrene sig i forhold til hinanden, hvilket er et udtryk for, at de kæmper om anerkendelse og status internt i gruppen. Maffesolis socialitetsperspektiv bidrager dog alligevel med en væsentlig forståelse af de unges *tilsyneladende* formålsløse samvær ved at sætte fokus på socialiteten som samlende kraft.

Broderskab

De unge fyre opbygger og vedligeholder i interaktionen meget nære relationer, der kan sammenlignes med familiære relationer, hvilket er med til at ud-

viske og overkomme de indbyrdes forskelle. De omtalte selv gruppen som "one big happy family", og denne følelse overskyggede deres interne forskelle. Konkret kom de unges nære relationer til udtryk gennem gensidige fysiske berøringer internt i gruppen, fx når en fyr stryger en anden op og ned ad ryggen, eller når to fyre har armene slynget om hinanden, mens de sidder på en bænk. Derudover kommer de nære relationer til udtryk ved, at de unge passer på hinanden og er parate til at træde i hinandens sted i beskyttelsen af især familiens kvindelige medlemmer. Der er således et familiært ansvar forbundet med at være en del af gruppen.

Ozan: Det betyder meget med ens søster, hvis der er nogen, der siger noget til ens søster, så står vi sammen. Og hvis ham der [Sami] ikke er til stede, så er det mig, der træder ind

Marie: Hvad kunne det være der skete med søsteren?

Ozan: Hvis der er en, der står og sviner hende til eller noget, så er det mig, der går hen og griber fat der, hvis han ikke er til stede

De unge mødes således omkring en positiv følelse af fællesskab og tilhør – om at være en del af en helhed. Gør man de unge opmærksomme på deres forskelle, tager de kraftigt afstand herfra, idet de selv fokuserer på deres ligheder. I et Maffesolisk perspektiv forsøger vi, som udefrakommende, at indpasse deres samvær i modernitetens formålsoverrettede logik, hvilket afvises af de unge. Frem for formål er det følelsen af tilhør og fællesskab – en fejring af socialiteten – der kendetegner de unges samvær.

De unge omtalte ved flere lejligheder hinanden som brødre, og en del af deres fællesskab består i, at de har en broderskabsloyalitet over for hinanden. Blandt de unge fyre på Blågårds Plads på Nørrebro finder Yvonne Mørck en lignende loyalitetsmoral, der fungerer som et socialt kit, der binder de unge sammen (1999:52). De unge i Albertslund italesatte deres relation som, at de "har kendt hinanden altid" eller "hele livet", og det styrker deres meget nære relation og er med til at gøre den faktisk – uagtet hvor længe de unge har boet i byen og kendt hinanden.

"2620 Albertslund Nord, du ved der, hvor de sygeste mennesker bor"⁴ Maffesoli kan hjælpe os med at flytte fokus fra en moderne og rationel forståelse af, at fællesskaber mødes om noget konkret til at forstå, at de unge mødes for at være sammen – de mødes om socialiteten. I det følgende ser vi på, hvordan de stærke fællesskabsfølelser er forankrede i territoriale tilknytninger. Den stedrelaterede fællesskabsfølelse med andre er dels bundet til Albertslund og dels til de enkelte boligområder i Albertslund.

At være fra Albertslund er en vigtig identifikationsfaktor for de unge. På mure og vægge skrev de 2620 (kommunens postnummer) eller A-town. Albertslund dyrkes således som fællesskabsgrundlag blandt de unge. Alle de

unge føler sig relaterede og føler tilknytning til hinanden, fordi de er fra Albertslund. De viste derfor også hinanden respekt, når de mødtes på gaden.

Sabine: Lad os lige tale lidt mere om Albertslund. Er I stolte af at komme fra Albertslund?

Alle: Ja

Amir: Alle mine venner kommer fra Albertslund af, jeg har ikke rigtig nogen udefra

Mehmet: Vi er jo født og opvokset i Albertslund

Naser: (rapper) Albertslund det er min by, den er fucking sindssyg, hvis du fucker med os, får du ordentlig los, get your motherfucker hands up

Albertslund er *deres* by og er centrum i deres referenceramme. Det er her, de har venner og familie og følelsen af at være en del af et fællesskab. De unge føler i højere grad, at de er fra Albertslund, end de er fra Danmark. Mange nævner, at de aldrig vil flytte fra Albertslund.

I mødet med unge fra andre byer kan der opstå konflikter. De unge talte meget om konflikter med nabobyen Glostrup og i særlig grad med Taastrup. Historierne, som de genfortalte om konflikten, ligger flere år tilbage, "før vores tid", som de siger, og ingen af de unge har for alvor taget aktivt del heri. De har så at sige arvet konflikten fra den ældre generation på gaden og bruger den som fælles reference i forhold til, hvem Albertslund og de selv står i opposition til. I de unges interaktion er det således tydeligt, at Albertslund tillægges symbolsk betydning som et sted, man hører til, og hvor man holder sammen mod udefrakommende. I de unges selvfremstilling var A-town desuden et sted, hvor "de hårde" kommer fra.

I en svensk kontekst, viser Ove Sernhede i *AlieNation is my Nation*, hvordan de unge med anden etnisk baggrund end svensk som strategisk modsvar på stigma og marginalisering i majoritetssamfundet tillægger deres bydel og venner symbolsk betydning blandt andet gennem myter (2007:29). De føler sig ikke hjemme i Sverige, men har et stærkt behov for at have et positivt syn på det fysiske lokalmiljø, hvor de er opvokset og føler sig trygge. De unge dyrker således, ifølge Sernhede, en form for *Nationalism of the neighbourhood* blandt andet gennem hiphop (2002:190).

Dyrkelsen af A-town blandt de unge kan ses som udtryk for en sådan bydelsnationalisme, der blandt andet næres gennem genfortalte historier, der får mytelignende karakter som fx den aldrende konflikt med Taastrup. Bydelsnationalismen er især fremtrædende, hvis de unge bevæger sig uden for Albertslunds gader og derhen, hvor den ikke er selvfølgelig.

"Jeg er ikke fra Albertslund, jeg er fra Gårdene"⁵

I konteksten af gaden i Albertslund fremstår tilknytningen til Albertslund som noget selvfølgeligt og uomgængeligt og derfor ikke noget, som der er et

udtalt behov for at italesætte eller demonstrere. Når vi snakkede med de unge om deres tilknytning til Albertslund, zoomede de derfor straks længere ind og talte i højere grad om de enkelte boligområder.

Marie: Kan I prøve at beskrive for os, hvad det betyder for jer at komme fra Albertslund?

Ozan: Det er ikke så meget at komme fra Albertslund, vi kommer fra Gårdene

Mustafa: Vi kommer fra Gårdene af

Faisel: Det er det, vi gør

Mustafa: Vi har ikke noget med Albertslund at gøre

Marie: Hvad betyder det at komme fra Gårdene?

Ozan: Meget

Mustafa: Vi bor her og vi skal dø her

Sami: Det er ikke fordi, at Albertslund ikke betyder noget for os, men fordi vi bor her, vi er opvokset her, og vi har ikke været så meget ude. Og Gårdene det betyder alt for os, det er vores hjem. Han [Mustafa] bor i nummer 9 ikk?

Mustafa: Jo

Sami: Nummer 9, 1. sal t.v. og han ser ikke nummer 9, 1. sal t.v. som hans hjem eller sit hus, han ser hele området som sit hjem

De unge i eksemplet ser hele boligområdet Gårdene som deres hjem. De dyrker den næsten familiære følelse af fællesskab, som de mødes om, ud fra en opfattelse af at de bor sammen. Husnummer og etage er irrelevant, de unge bor sammen i Gårdene. De overkommer således paradokset omkring, at de på en gang er tilfældigt sat sammen i Gårdene, og at de samtidig har den nære familiære følelse i forhold til hinanden.

Samlet set giver det territoriale tilhørsforhold til såvel de enkelte boligområder som til Albertslund yderligere et perspektiv i forhold til at forklare motivationen for de unges samvær på gaden og oplevelse af socialitet.

Oppositionelt perkerfællesskab

Et andet og supplerende aspekt i forhold til de unges følelse af fællesskab er, at de unge gennem konstruktionen af et perkerfællesskab kan erfare, vedligeholde og fejre socialiteten.

Gennem vores feltarbejde på gaden oplevede vi, at de unge omtalte sig som perkere – en betegnelse, som de tillagde stolthed at høre til. De unges fællesskab som perkere repræsenterer et alternativt sæt af værdier og alternative kampe om status og respekt, end dem majoritetssamfundet tilbyder.⁶ Perkerfællesskabet bygger på det aktive og eksplicite tilvalg blandt deltagerne, at du skal *ville* være perker for at blive en del af fællesskabet. Etnisk baggrund er ikke i sig selv en afgrænsningsmekanisme, der slutter tæt om et fællesskab

udelukkende for etniske minoriteter, om end det med undtagelse af den etnisk danske fyr Allan kun er fyre med etnisk minoritetsbaggrund, som dyrker gadens image som perker. Er man ikke etnisk minoritet, skal der ydes en større indsats for at blive en del af fællesskabet, hvilket vi også ser hos Allan, som positionerer sig med mange låneord fra arabisk og meget eksplicit tilkendegiver sin solidaritet med de øvrige perkeres etniske og religiøse baggrund. Denne aktive stillingtagen og tilslutning til dyrkelsen af et perker image er tilstrækkeligt til, at Allan kan medregnes som perker.

Det er en vigtig del af perkerfællesskabets logik, at det kan siges at være i en slags opposition til majoritetssamfundet. Med opposition forstås ikke en egentlig kamp mod det etablerede, men snarere konstruktionen og brugen af *alternative logikker* og *koder* for samvær. At de unge dyrker et perker image, og oplever følelsen af fællesskab på dette grundlag, er tæt knyttet til de unges samfundsposition som etnisk minoritet, og gadens rum bliver da en arena, hvor de selv kan sætte agendaen.

Kollektive narrativer

Et af redskaberne til at dyrke og reproducere gadens socialitet, og herunder perkerfællesskabet, er narrativer, som de unge præsenterer i fællesskab. Narrativerne og de unges kollektive fortællekunst kan ses som kompensation for, at de unge hverken samles om en fælles interesse eller aktivitet, og ved at fremstille episoder som fælles oplevelser og erfaringer i fortællingerne tjener de til at binde gruppen sammen. Historierne fortælles igen og igen, og mange små fortællinger væves sammen til en stor og samlet fortælling, som repræsenterer hele gruppen.

I forståelsen af de unges brug af narrativer kombinerer vi en konstruktivistisk tradition – og ser derfor virkeligheden som socialt konstrueret gennem interaktion – med inspiration fra fænomenologien i forhold til, hvorledes verden fremtræder virkelig for aktørerne. I den forbindelse rummer Maurice Merleau-Pontys bidrag til fænomenologien – at erkendelse går gennem den kropslige erfaring, herunder hans forståelse af *fakticitet* – et særlig indsigtfuldt potentiale.

Virkelighedens fakticitet betyder ikke, at verden hos Merleau-Ponty skal forstås som en objektivt foreliggende verden, men som en oplevet og erfaret verden (Merleau-Ponty 1999:18-21). Således hører også til Merleau-Pontys fakticitetsbegreb, at den virkelighedsoplevelse og -erfaring, der fremstår objektiv for den ene, kan forekomme subjektiv for en anden, idet vi oplever og fortolker virkeligheden forskelligt (Merleau-Ponty 1962:71). Dermed overkommer Merleau-Ponty skellet mellem subjektiv og objektiv erfaring ved at hævde, at erfaringen er *faktisk*, hvilket er et relevant perspektiv på de unges brug af narrativer. Det er ofte vanskeligt at vurdere graden af subjektivitet og fiktion i de unges fortællinger, idet de har karakter af at være vandrehistorier, legender og redskaber i en selvfremstilling, hvor de unge stræber efter status.

Ikke desto mindre udgør de unges erfaringer og narrativer deres virkelighed, og ved at betragte denne virkelighed som faktisk – det er sådan *deres* virkelighed er – opnår vi en dybere forståelse af de unges udsagn.

Det nok mest yndede og hyppigst fremførte narrativ omhandler de unges forhold til politiet, som går på de unges oplevelse af uretfærdig behandling og krænkelse fra politiets side. Fortællingens magt er tydelig, og rekonstruktionen af møder med politiet kan virkelig få de unges sind i kog. Når de først kommer i gang, fortæller de unge i munden på hinanden om episoder på vej til og fra Albertslund Centret, hvor de er blevet stoppet af store grupper civilbetjente. De unge fortæller om, hvordan de bliver både visiteret, skal opgive navne og bliver bedt om at bryde op i mindre grupper. Flere af de unge fortæller tilmed, at de har fået bank af betjentene, hvilket er samtaleemnet i følgende uddrag.

Faisel: Folk bliver tit slået altså, de slår, de sparker

Sami: De ældre/

Faisel: Uden nogen grund

Sami: De ældre herfra de har fået tæsk af politiet og på politistationen, der har de fået tæsk

Marie: Under afhøringer eller hvad?

Sami: Nej altså inde i celler og i de der salatfade på vej til politistationen, der har de fået tæsk

Mustafa: Og skovturen med Andersen [en civilbetjent i Albertslund]

Faisel: Og nogen der har været i en gruppe/

Sami: I vores gruppe, der er der ikke nogen, der har fået sådan rigtig tæsk, men der har været hvor de har taget fat i ens øre og bare drejet rundt eller de har taget fat i ens arm og drejet den rundt der og for eksempel ham der [Mustafa] kastede de ned på stien, fordi han ikke gad gå hurtigere

Faisel: Og ham der [Ozan], han er blevet sparket. Kastet, de tog fat i ham og sparkede ham og sådan noget

Sami: De svingede rundt med ham

Mustafa: Det var fordi vi ikke rigtig gad gå hurtigere, vi gik ikke i deres tempo, det var ikke godt nok

Sabine: De var ved at tage jer med eller?

Mustafa: Nej

Faisel: De sagde vi skulle gå herfra, vi måtte ikke stå/

Mustafa: Vi måtte ikke stå i en gruppe sammen. Så vi skulle gå helt uden for bebyggelsen

Sami: Ja

Mustafa: Og så begyndte vi at gå udenfor, så gik vi på cykelstien derovre, så blev vi taget en efter en. Jeg blev anholdt den dag og han [Ozan] blev sparket og slået. Derfor har vi ikke nogen respekt for de der

Faisel: Og derfor har jeg heller ingen respekt for politiet

Som i symbiose fortæller og supplerer de unge hinanden, de færdiggør hinandens sætninger og bidrager til det fælles narrativ. Gennem narrativet opbygger de et os-dem univers, hvor de står sammen i kampen mod den uretfærdige kontrol- og magtinstans, politiet. En sådan fælles ydre fjende, mod hvem gruppen kan rette sin opmærksomhed og aggressivitet, udgør et stærkt grundlag for fællesskabet og bidrager til de unges oplevelse af samhørighed.

I sit studie af gadekultur i en store svensk by beskriver Philip Lalander ligeledes, hvordan gaden tillægges mening og fortolkes gennem dyrkelse af narrativer:

The lifestyle [on the street] is created not only through real actions, but also through stories where events are selected, edited and reinterpreted to produce verbal reliefs of the street (2005:125).

Gennem udvælgelse og redigering af begivenheder og historier skaber de unge narrativer, som i deres øjne reflekterer og understøtter deres samvær på gaden. De kollektive narrativer kan ses som et forum, hvor de unge har mulighed for at udtrykke og dyrke socialiteten, ligesom de gennem narrativerne konstruerer og reproducerer de logikker og koder, som praktiseres i gaden. Ved at bidrage til narrativerne viser de unge deres engagement i fællesskabet, og med deres kollektive fortællekunst, hvor de bakker hinandens fortællinger op, udfylder huller og tilføjer detaljer, udviser de desuden solidaritet med hinanden.

Positioneringer inden for gadens koder

Hierarki og magt på gaden

Når de unge på gaden positionerer sig i forhold til hinanden og konkurrerer om respekt og status, forsøger de at fremstille sig selv fordelagtigt i interaktionen for derved at opnå magt og anerkendelse fra de andre. Positioneringerne mellem de unge på gaden afspejler imidlertid ikke et stabilt hierarki. Tværtimod er magtfordelingen mellem de unge overraskende dynamisk. Hierarkiet afhænger af emnerne, der debatteres, og hvorvidt den enkelte er passiv eller aktiv i positioneringskampene den pågældende aften. Selvom hierarkiet er dynamisk, tegner der sig alligevel konturer af et hierarki baseret på alder. Der er således en grad af aldersopdeling mellem mange af grupperne, og en respekt for dem, der er ældre. Endvidere er der utvivlsomt status i at gå sammen med nogen, der er ældre end en selv. Men aldershierarkiet dominerer ikke gaden.

De unge bruger ofte forskellige kælenavne om hinanden, og her indgår også betegnelser, som traditionelt set er indikatorer for magt, der kunne tyde på et hierarki. Det er dog med et glimt i øjet, at de kalder hinanden for fx lederen, bagmanden eller bossen. Titlerne besiddes kun midlertidigt, og inden

længe er det en anden, der bliver kaldt leder, eller titlen bruges i stedet ironisk. Der er ikke et fast og entydigt hierarki eller en leder af gruppen, men mange positioneringskampe som sandsynligvis netop fordres af, at magtfordelingen er flydende. Således kan – og skal – den enkelte positionere sig hele tiden, og kontekstuel kan han hævde sig og opnå respekt og anerkendelse på gaden, inden interaktionen flyder videre, og han mister sin nyvundne status. I positioneringerne prøver fyrene hele tiden kræfter med hinanden og udfordrer hinanden, når de gennem fortællinger, sprogbrug eller i diskussioner hævder sig selv eller nedgør andre.

Positioneringsfigurer

Når de unge gennem narrativer sammensætter disse til tider forskellige positioner kan de konstruere multiple og modsætningsfyldte positioner. Det er i samlingspunktet mellem disse forskellige positioneringer – i de såkaldte subjektpositioner – at individet eksisterer (Davies & Harrés 1990:59ff). Dette afspejles blandt de unge på gaden, hvor den enkelte ikke er fastlåst i en position, men skifter position afhængigt af konteksten.

Ved at tage højde for individets mulighed for at sammensætte modsætningsfyldte positioner, kan positioneringsbegrebet indfange den dynamik, som præger de unges interaktion. Individet, som et ikke på forhånd konstrueret subjekt, har handlepotentiale – det tager positioneringstilbud op, bearbejder dem og gør dem til sine egne positioner inden for de diskursive og materielle rammer, som dog samtidig sætter visse begrænsninger for subjektets udfoldelser (Staunæs 2004:56; Davies 2000). De unge har som oftest adgang til mange og modsætningsfyldte positioner på samme tid, hvor nogle er mere efterstræbelsesværdige end andre, og de må derfor forhandle sig frem til deres position på baggrund af de positioneringstilbud, der er til rådighed i interaktionen.

Positioneringstilbud er situationelle og ikke bindende, idet positionen blot er et *tilbud* i interaktionen – en position man kan vælge at tage. De unge tager således ikke ubetinget imod tilgængelige positioneringstilbud, men forholder sig, som en del af deres selvrefleksivitet, kritisk til dem i deres positioneringer.

I det følgende vil vi belyse to positioneringsfigurer, som vi benævner *Gangsteren* og *Arbejderen*.⁷ Positioneringsfiguren *Gangsteren* skal forstås som en figur med karaktertræk som maskulinitet, mod, fysisk styrke, en hård attitude, gruppeloyalitet og som en, der hævder sig via kriminelle erfaringer af forskellig art. Positioneringsfiguren *Arbejderen* dækker karaktertræk som arbejdsomhed, idealer om selvforsørgelse, at være pligttopfyldende, et ønske om at leve op til majoritetssamfundets kriterier for en god samfundsborger og at holde sig inden for lovens rammer. *Gangsteren* og *Arbejderen* er ikke positioneringstilbud, som er tilgængelige for alle, og netop derfor kalder vi dem *figurer* og ikke tilbud. Som positioneringstilbud eksisterer *Gangsteren*

og Arbejderen situationelt, fx i mødet mellem de unge og os. Gangsteren og Arbejderen bruges på mange måder – og ofte på selvmodsigende vis – blandt de unge på gaden, når de hævder sig selv eller nedgør andre.

Gangsteren

Denne positioneringsfigur indeholder et bredt udsnit af positioner, der alle relaterer sig til det at være gangster og få respekt i hiphop'ens fortolkning af ordet. I flere danske og nordiske studier af unge etniske minoritetsmænd er der ligeledes fokus på, hvordan respekt er vigtigt i de unges omgangsform. Her er respekt knyttet til en ekspressiv maskulinitet, som blandt andet kommer til udtryk gennem gangsterattitude, våbenbesiddelse, vulgær sprogbrug, aggressivitet og et nedladende kvindesyn (se fx Qvotrup Jensen & Hviid 2003:23; Prieur 1999:42; Sernhede 2002:195). Dette er overordnet set i overensstemmelse med, hvad der giver respekt på gaden i Albertslund, men de unge her er med til at nuancere forståelsen af respekt, som den fremstilles i hiphop'ens idyllisering af gangsterattitude, idet også andre værdier, som det at tage en uddannelse og have arbejde, kan fremkalde respekt på gaden. Dette vender vi tilbage til efter at have analyseret positioneringsfiguren Gangsteren nærmere.

Det var kun i begrænset omfang, at de unge selv kaldte sig gangstere, og når de gjorde, var det oftest med en ironisk distance. I det følgende bruger vi Zaffar til at eksemplificere, hvordan de unge i deres positioneringer forholder sig til og leger med det stereotypiske billede af Gangsteren.

Zaffar er en flot og charmerende fyr på 17 år, der på gaden altid var iført armygrøn dynejakke af mærket North Face, som var strammet lidt ind i livet, hvilket fik ham til at virke større og bredere over skuldrene. Fra første øjeblik vi mødte Zaffar, skilte han sig ud ved at være meget energisk og mere højroset og direkte i sin kommunikation med os end de andre fyre. I begyndelsen gjorde han meget ud af gentagende gange at fortælle os, at han og vennerne ikke var kriminelle, fordi han var overbevist om, at vi var fra Politiets Efterretningstjeneste (PET). Han antog derfor også, at vi så dem som kriminelle, og forklarede os, at det tror alle om dem, fordi de går i grupper. Zaffar var forgangsmænd i forhold til at afvise den latente beskyldning om kriminalitet, og han afviste i denne sammenhæng således positioneringstilbuddet om at være Gangster, som opstod i mødet med os.

Zaffar positionerede sig meget aktivt, som en der turde mere end de andre, og forstærkede sin positionering ved, at det primært var ham, der førte ordet med os. Zaffar underholdt os og resten af gruppen med sine historier gennem hvilke, han paradoksalt positionerede sig som Gangster. Han vekslede mellem at betone, at gruppen ikke er kriminelle til at fortælle historier om, at han selv tager og sælger kokain. Zaffar omtalte sig selv som *bagmanden* i denne selviscenesættelse som coke-dealer, hvor han fremstillede sig som en mand med de rette forbindelser og med relation til kriminelle aktiviteter. Zaf-

far overdrev sin positionering som Gangster, så ingen var i tvivl om den ironiske distance, når han til stor morskab for tilhørerne fx fremførte et lille show, hvor han foregav at sniffe baner i overdimensionerede størrelser ved at læne sig frem og forfølge en usynlig coke-bane på en halv meter, mens han lavede en lang sniffelyd.

Zaffar brugte endvidere positioneringen som Gangster til at få fat i piger. Han fortalte, hvordan han imponerede sin ekskæreste i telefonen, før de mødtes første gang, med at fortælle, at han lige havde været inde at sidde, og at han tog stoffer. Han fortalte stolt, hvordan dette forspil førte til, at de under første møde, som finder sted i en trappeopgang, snavede allerede efter et kvarters tid. En af vennerne bekræftede den hurtige scoring og gav dermed opbakning til Zaffars positionering, som en der er god til piger. Zaffar havde netop forladt kæresten, hvilket han begrundede med, at han ikke duer til at have en pige i særlig lang tid ad gangen. Han positionerede sig således som maskulin, følelseskold, attraktiv og potent.

Zaffar lagde ikke skjul på, at han gerne ville have opmærksomhed, og det fik han ved at underholde med positioneringen som Gangster. Det var tydeligt, hvordan de andre respekterede ham, og de overlod gerne scenen til ham. De grinte af hans historier og bakkede op omkring de fortællinger, hvor de selv indgik, og mindede ham om sjove detaljer, som han derefter udfoldede. Kortvarigt fremstod Zaffar som lederen af hans gruppe, fordi han var den, der fyldte og talte mest og gjorde sig selv til centrum. Hans position kunne dog hurtigt pilles ned, når en af de andre nedgjorde ham ved at kalde ham en pauseklovn eller et damp-barn, som led i deres egen positionering. Dette er klare eksempler på de dynamiske magtforhold, og hvordan de ustabile hierarkier får de unge til at indgå i en fortløbende positioneringskamp.

Arbejderen

Positioneringsfiguren Arbejderen er konstrueret på baggrund af de positioneringstilbud som relaterer sig til at være i gang med en uddannelse og have et arbejde. Positioneringsfiguren handler i høj grad om at være pligtopfyldende og aktiv inden for arbejds- og uddannelsesområdet og dermed være i stand til at tage det ansvar, der følger med at tage aktivt del i samfundslivet.

Ud over Gangsterfiguren gjorde Zaffar også brug af Arbejderen i sine positioneringer. Han havde afsluttet sit skoleforløb som maler et halvt år tidligere og var i lære, da vi mødte ham. Han havde ofte rester af maling på hænderne, som han stolt viste frem. Zaffar hang gerne ud på gaden, men tog altid tidligt hjem, fordi han skulle op klokken fem næste morgen og på arbejde. Han positionerede sig som en, der har et arbejde og tilmed tager arbejdet seriøst i modsætning til de fyre, der ikke laver noget, har deltidsjob eller tilkaldefunktion. Zaffar fremstillede sig som en, der har bedre ting at tage sig til end at hænge ud på gaden til sent om aftenen.

Zaffar nedgjorde imidlertid ikke dem, der ikke havde noget job, men nø-

jedes med at fremhæve sig selv og sit arbejde positivt. De andre fyre bakkede op om Zaffars positionering som seriøs Arbejder, hvilket fx kom til udtryk en aften, hvor en af de andre fyre spurgte Zaffar, hvad han skulle have for at male et værelse. Zaffar forklarede, at han ville være nødt til at besigtige værelset før han kan give en pris, og at prisen fx afhænger af, hvilken farve rummet har nu, væggenes stand og en række andre faglige kriterier. Zaffar gav alligevel et prisoverslag på stående fod, som viste sig at være dyrere, end de andre fyre havde forestillet sig. Zaffar forklarede, at han kun bruger Dyrups maling, der er kvalitetsmaling, hvilket i sig selv er dyrt. Det var tydeligt, at de andre lod Zaffar have autoriteten på dette område. På denne måde får han anerkendelse fra de andre, idet han fremstår voksen, ansvarlig og selvstændig.

Positioneringsleg mellem Arbejder og Gangster

Zaffars eksempel illustrerer, hvordan positionering blandt de unge er en avanceret leg med positioneringstilbuddene fra figurerne Gangster og Arbejder. De umiddelbart modstridende positioneringer spiller problemløst sammen på gaden. Det styrker således positionen, hvis man både positionerer sig som hård og maskulin i overensstemmelse med Gangsteren samtidig med, at man positionerer sig som seriøs, pligtopfyldende og som en, der har andet end gaden i sit liv i overensstemmelse med Arbejderen. Positioneringerne på gaden er således kontekstuelle og indeholder ofte interne brud, såsom både at afvise og benytte positioneringstilbuddet som Gangster eller ved at sammensætte Gangsteren og Arbejderen som positioneringsfigurer. Hos de unge på gaden er der således heller ikke noget krav om en konsistent og sammenhængende positioneringsstrategi, hvilket muliggør kreative modsætningsfyldte positioneringer.

Positioneringsocialitet

Afslutningsvis vil vi udfolde socialitetens betydning for de unges samvær yderligere og på baggrund heraf give et bud på, hvori de unges motivation for at hænge ud på gaden består, og hvad fællesskabet er bygget op omkring.

Selvom de unge *tilsyneladende* ikke laver noget konkret, når de hænger ud, er det ikke en passiv samværsform. Det viser sig, at de mødes i en social positioneringsdyst – en respektfuld og loyal kamp om status, respekt og gensidig anerkendelse. På en række punkter nyder de unge ikke den anerkendelse, som de har behov for i de sfærer i majoritetssamfundet, hvor de deltager. Det gælder fx i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet, hvor de ikke klarer sig specielt godt. Men det gælder også på gaden, hvor de i mødet med repræsentanter for majoritetssamfundet, herunder især politiet, oplever at blive kigget skævt til og oplever sig diskrimineret. For at forstå de unges konstruktion af gadens koder må vi således hæve blikket og medtænke betydningen af anerkendelse i disse øvrige samfundssfærer, samt hvordan anerkendelse i sfærerne spiller sammen. Studiet af gadens koder kan således tænkes ind i en

større sammenhæng og bidrager med en indsigt i kampe om status og anerkendelse gennem interaktion på mikroniveau som forsøg på at kompensere for mangel på anerkendelse i andre sfærer.⁸ Gadens koder, som det sæt af værdier og logikker ud fra hvilke de unge kan tildele hinanden status og respekt, kan således ses som et modstykke til majoritetssamfundets standarder og værdier.

Gaden er en arena, hvor de unge i udgangspunktet er ligestillede i forhold til at forhandle status og respekt i den indbyrdes positioneringskamp. Når vi siger, at de i *udgangspunktet* er ligestillede, er det fordi, at de unge naturligvis ikke har det samme udgangspunkt, blot fordi de er etniske minoriteter eller perkere. Men de har i fællesskab konstrueret de koder for adfærd og samvær på gaden, som er meningsfulde for dem, og som afspejler deres styrker, hvor de konkurrerer om status, anerkendelse og respekt på andre – og for dem mere lige – vilkår, end når de kæmper om anerkendelse og status på majoritetssamfundets vilkår og præmisser.

De unge har et behov for at indgå i en fortløbende og åben dyst, hvor de både modtager og giver respekt, status og anerkendelse, hvilket vi forstår som en *positioneringssocialitet*. De unges socialitet på gaden er netop ikke kendetegnet ved et fast hierarki, idet et sådant ville stoppe eller begrænse den løbende positioneringsdyst og dermed eliminere grundlaget for at mødes. Tværtimod er hierarkiet socialt situationelt, og der er mulighed for, at den enkelte unge – i større eller mindre omfang – kan træde i karakter og positionere sig selv på en statusgivende måde. Positioneringssocialiteten er videre karakteriseret ved, at de unge, der indgår i samværet, har meget nære relationer. Dette kan forekomme en anelse paradoksalt, idet positionering indikerer et element af afstandtagen til andre som led i den enkeltes selvfremsstilling. Ikke desto mindre overskygges de indbyrdes positioneringskampe og eventuelle individuelle nederlag af de nære relationer og socialitetens dragende følelse af at være del af noget større. Positioneringssocialiteten blandt de unge er både drevet af de unges familiære følelse af tilhør og samtidig deres refleksive tilgang til at optimere egne chancer for at opnå status og respekt.

Positioneringssocialiteten er dermed kendetegnet ved, at de unge indbyrdes respekterer den anerkendelse og status, som de andre i gruppen forhandler sig frem til gennem interaktionen. Denne gensidige respekt er den samme slags respekt, som i øvrigt gælder på gaden – kun ved at vise andre respekt, gør man sig fortjent til deres respekt. Som perkere markerer de udadtil, at de er anderledes end omgivelserne, og positioneringssocialiteten og de alternative logikker og værdier, som præger gadens koder, kan ses som de unges fælles positionering over for majoritetssamfundet. Samtidig trækker de unge også på standarder fra majoritetssamfundet i forhold til, hvad der giver status og respekt, når de positionerer sig i overensstemmelse med figuren Arbejderen.

Opsamling

På baggrund af vores feltarbejde på gaden i Albertslund har vi i artiklen tegnet et billede af, hvad der karakteriserer de unge fyre med anden etnisk baggrund end dansk, der hænger ud på gaden, hvorfor de er på gaden og hvilke koder for samvær, som de handler ud fra i gadens kontekst.

Konkluderende kan vi sige, at gadens koder er kontekstuelle og konstrueres fortløbende som led i de unges sociale positioneringsdyst. De unge samles på gaden omkring det, vi kalder positioneringssocialitet, hvor de gennem en venskabelig dyst om anerkendelse kæmper om status og respekt. For at udfolde den ekspressive positioneringssocialitet, der fysisk og rumligt fylder meget, kræves der et rum, som det de unge etablerer i gaden, hvor de selv kan forhandle koderne og etablere de alternativer til majoritetssamfundets standarder, som er meningsfulde for dem. Gaden bliver da den arena, hvor de unge dyrker socialiteten ved at konkurrere med ligesindede om status og respekt.

Noter

1. Artiklen bygger på vores speciale fra Sociologisk Institut, Københavns Universitet (Klinker og Rasmussen 2008: *Gadens Koder i A-town. Et post-interaktionistisk studie af status og respekt blandt etniske minoritetsunge*).
2. De positioneringstilbud, som de unge giver os som civilbetjente, journalister eller gademedarbejdere, er ikke positioner, som vi vil indtage, og heller ikke positioneringstilbud, der giver adgang til at være sammen med de unge. Vi indleder således møderne med de unge med at forsøge at skabe andre positioneringsmuligheder til os selv i feltet som *deltagende forskere*. Positionen som deltagende forskere er imidlertid ikke en position, de unge kan forholde sig til. Ligesom Warming (2005) og Vitus Andersen (2005) oplever vi således, at de unge er ambivalente omkring vores position og gentagende gange forsøger at tilpasse os de vante kategorier som især politi. Positionen som deltagende forsker er simpelthen for mærkelig og uforståelig.
3. Eftersom de unges skepsis over for os og vores ærinde – mere eller mindre latent – fyldte meget gennem hele feltarbejdet, turde vi i første omgang ikke optage de daglige feltsamtaler, idet vi var bange for, at det ville medføre, at de trak sig væk, og at den latente mistro på ny ville blusse op. Vi mente derfor, at en bedre strategi var at etablere en anderledes situation og spørge, om de ville deltage i interview. Hen imod afslutningen af feltarbejdet begyndte vi at nævne over for fyrene, at vi gerne ville interviewe dem, og de fleste ville umiddelbart gerne være med. Det viste sig dog at være sværere, når tidspunktet for interviewet oprandt. Flere af de unge fyre trak sig. Dette er udfordringer, som også Qvotrup Jensen møder i sine klubstudier af unge fyre med anden etnisk baggrund (2007:88).
4. Rappes af Imre i en fokusgruppediskussion.
5. Gårdene er et socialt boligbyggeri fra 1970'erne, som ligger tæt på Albertslund Station. Beboersammensætningen er præget af en stor del af beboere med anden etnisk baggrund end dansk.
6. Vitus Andersen opererer med en perkeridentitet, som de unge drenge i hendes studie i høj grad definerer sig selv ud fra. Dels ser Vitus Andersen perkeren som en institutionel identitet, drengene har overtaget og accepteret som led i stemplingen af dem som "fremmede". Samtidig søger de unge også perker identiteten uden for institutionen som led i et forsøg på at opretholde værdighed og personlig integritet (Vitus Andersen 2005:186f).
7. Analytiske figurer som Gangsteren og Arbejderen er positioneringsmæssige idealtyper i Max Webers forståelse af idealtyper, der samler de typiske træk eller tendenser i en konstrueret type, der ikke findes virkeligt i ren form, men skal forstås som et analytisk redskab (Weber 2003:108, 113).

8. Dermed nærmer vi os at sætte studiet af gadens koder ind i det makroperspektiv, som Axel Honneths anerkendelsesteori repræsenterer. Dette perspektiv vil vi dog ikke forfølge yderligere her.

Litteratur

- Certeau, Michel de 1988: *The Practice of Everyday Life*. Los Angeles: University of California Press.
- Davies, Bronwyn & Harré, Ron 1990: "Positioning: The Discursive Production of Selves" i *Journal for the Theory of Social Behaviour*. Vol. 20, no. 1.
- Davies, Bronwyn 1993: *Shards of Glass. Children Reading and Writing beyond Gendered Identities*. Cresskill: Allen & Unwin and Hamton Press.
- Davies, Bronwyn 2000: *A body of writing. 1990-1999*. New York: AltaMira Press.
- Demant, Jakob Johan 2006: "Fokusgrupper – spørgsmål til fænomener i nuet" i Bjerg, Ole og Kaspar Villadsen: *Sociologiske Metoder, Fra teori til analyse i kvantitative og kvalitative studier*. København: Samfundslitteratur.
- Hasse, Cathrine 2003: "Den antropologiske læreproces" i Hastrup, Kirsten: *Ind i verden*. København: Hans Reitzels Forlag
- Hjarnø, Lulu 1998: *"Rødderne" fra Blågårds Plads*. Esbjerg: Sydjysk Universitetsforlag.
- Jørgensen, Birte Bech 1978: *Hverdagslivet i en forstad. Drømme, realiteter og sociale konflikter*. København: Munksgaard
- Lalander, Philip 2005: "Loading the Street. The Creation of El Callejero Lifestyle", i Lalander, Philip & Salasuo, Mikko: *Drugs & Youth Cultures – Global and Local Expressions*. Helsinki: NAD Publications No. 46.
- Maffesoli, Michel 1989: "The Sociology of Everyday Life", i *Current Sociology* Vol 37 Nr 1 (s. 1-16).
- Maffesoli, Michel 1990: "Post-Modern Sociality" i *Telos* (s. 89-92).
- Maffesoli, Michel 1991: "The Ethics of Aesthetics" i *Theory, Culture & Society* Vol 8 Nr 1 (s. 7-20).
- Maffesoli, Michel 1993: "The social ambience", *Current sociology* Vol 41 Nr 2 (s. 7-16).
- Maffesoli, Michel 1996a: *The time of the tribes: The decline of individualism in mass society*. London: Sage (s. 1-103).
- Maffesoli, Michel 1996b: *The Contemplation of the world: Figures of community style*. Minneapolis: University of Minnesota (s. 127-141).
- Merleau-Ponty, Maurice 1962: *Phenomenology of Perception*. London: Routledge.
- Merleau-Ponty, Maurice 1994: *Kroppens fænomenologi*. København: Det Lille Forlag.
- Merleau-Ponty, Maurice 1999: *Om sprogets fænomenologi. Udvalgte tekster*. København: Gyldendal.
- Mørck, Yvonne 1998: *Bindestregsdanskere. Fortællinger om køn, generationer og etnicitet*. København: Forlaget Sociologi.
- Mørck, Yvonne 1999: "Faktisk er Blågårds Plads utrolig smuk", i *Social Kritik* 65-66 1999.
- Prieur, Annick 1999: "Maskulinitet, kriminalitet og etnicitet" i *Social Kritik* Nr. 65-66, 11. årgang.
- Qvotrup Jensen, Sune 2002: *De Vilde Unge i Aalborg Øst*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.

- Qvortrup Jensen, Sune & Hviid, Kirsten 2003: "Perkerrap, ghettostøj og socialt arbejde" i *Social Kritik* Nr 89, November 2003: Temanummer om Socialt Arbejde.
- Qvortrup Jensen, Sune 2007: *Fremmed, farlig og fræk*. Aalborg: Aalborg Universitet.
- Røgilds, Flemming 1995: *Stemmer i et grænseland – En bro mellem unge indvandrere og danskere?* København: Forlaget politisk revy.
- Røgilds, Flemming 2000: *Charlie Nielsens Rejse – Vandringer i multikulturelle Landskaber*. København: Forlaget Politisk Revy.
- Røgilds, Flemming 2002: *Et nyt dansk råstof? Forskning i etniske minoritetsunge fra 1980-2001*. AMID Working Paper Series 24/2002.
- Røgilds, Flemming 2004: *De udsatte. Bander, kulturmøder og socialpædagogik*. København: Forlaget Politisk Revy.
- Sernhede, Ove 1994: "Ungdomskulturen og det andet. Identitet, modstand og etnicitet" i *Social Kritik* nr. 31/32.
- Sernhede, Ove 1996: *Ungdomskulturen och de Andra*. Göteborg: Daidalos.
- Sernhede, Ove 2002: *AlieNation is My Nation*. Stockholm: Ordfront förlag.
- Sernhede, Ove 2007: "Forstadens "truende" unge mænd. Udstødelsens geografi og behovet for et alternativ til stigmatisering og kriminalisering" i *Social Kritik* nr. 108.
- Staunæs, Dorthe 2004: *Køn etnicitet og skoleliv*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.
- Steffen, Vibeke 1995: "Hinsides forestillingen om det forudsigelige Om at være ikke-alkoholiker blandt ikke-drikkende alkoholikere", *Tidsskriftet Antropologi*, nr 31, 1995.
- Warming, Hanne 2005: "Erkendelse gennem oplevelse: Når indlevelse ikke er mulig" i Mik-Meyer, N. og Järvinen, M. (red.): *Kvalitative Metoder i et interaktionistisk perspektiv*. København: Hans Reitzels Forlag.
- Weber, Max 2003: "Den socialvidenskabelige og socialpolitiske erkendelses "objektivitet"" i Andersen, H. et al. (red.): *Max Weber – Udvalgte tekster*, bind 1, s. 65-127. København: Hans Reitzels Forlag.
- Vitus Andersen, Kathrine 2005: *Problembørn, pædagoger og perkere – Identitet og ambivalens i mødet mellem etniske minoritetsbørn og systemet*. København: Sociologisk Institut.